

СТАНОВИЩЕ

за

за дисертационния труд на

Ваня Нинчева Кубадинска

докторант в

Национална художествена академия

на тема

Креативни пространства

в немско-български художествени проекти 2006-2011

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

по професионално направление 8.2. Изобразителни изкуства

Дисертацията на Ваня Кубадинска е посветена на малко изследвана тема. Анализът на концепцията за публично изкуство и на някои от новите му жанрови форми, както и на реализирани между 2006 и 2011 г. немско-български проекти в тази сфера носи поне няколко ползи за преодоляване на съществуващите дефицити.

Кубадинска насочва изследователския си интерес към изключително важен период за България: непосредствено преди и няколко години след приемането на страната в Европейския съюз. Този период се характеризира с интензивни – може би дори на моменти еуфорични – очаквания за пълноценно внимание от страна на представителите на европейската културна сцена към българското изкуство и по-широко към България. И наистина, през разгледаните от авторката художествени практики ясно се откроява повишеният немски артистичен интерес към страната ни в избрания период.

Характерът на този интерес е обект на внимателен анализ в дисертацията. Текстът ясно показва как около приемането на България в ЕС и малко по-късно не само актуалната българска културна и социална реалност се превръща в обект на внимание за редица немски визуални артисти и куратори, но заедно с това се засилва любопитството им към една по-широка времева рамка, разпростираща се

често назад и към времето на социализма. Историческото измерение засилва значението на личните биографични истории, на вече по-отдалечените във времето факти, на елементите от бита и на други важни фрагменти от миналото, които започват често да бъдат използвани за целите на съвременните художествени наративи. Ето защо „откриването” на съвременна България в някои от анализиранияте проекти, както и ретроспективният поглед към немско-българските културни трансфери, е силно задължено на тази по-широка артистична интервенция в историята. Анализът на Кубадинска разкрива значимостта на диалога между минало и настояще за разбиране на мястото на България във въображението и интерпретациите на германските визуални артисти.

В дисертацията е отделено специално внимание на медийните аспекти в реализацията на разгледаните артистични проекти. Анализирани са не само комуникационните канали, използвани за представяне и популяризиране на произведенията пред българската публика, но и самите артистични прийоми, разглеждани като медии за комуникиране на посланията на творците. Тази двойна комуникативна рамка – на общуването с публиката и на структурирането на самите творби – усилва медиалните ефекти от пърформансите и изложбите. Внимание е обърнато и на самите места на представяне на произведенията. Тези места често на свой ред са знакови за културната комуникация и артистичните взаимодействия между Германия и България – като например пространствата, предоставяни на артистите от страна Гьоте-институт в София.

Друг важен момент в текста е насочването на вниманието към рецепцията на анализиранияте творби. Проследени са както основните критически реакции (в България и в Германия), така и тези на публиката, посещаваща местата на излагане. Тези две форми на рецепция се допълват и очертават цялостния рецептивен кръг около разгледаните артистични проекти.

В крайна сметка самото документиране на значими художествени изяви от този период, реализирани в специфичното концептуално поле на новите форми на

публично изкуство само по себе си се оказва изключително ценно. Дисертацията проследява в детайли пет художествени проекта. Жанровете варират от използването на пърформанса и инсталацията, през фотографията и пощенската картичка като медия, до документалния театър. Пресечна точка е интересът към България и възможностите за създаване на споделени креативни пространства. Политическите и социални мотиви на това споделяне често са изведени на преден план от творците – практика, характерна за публичното изкуство.

Сред силните моменти в дисертацията са отличното въвеждане на основните понятия и детайлното познаване на ключовите художествени практики, свързани с темата. Текстът е добре структуриран и отделните части се подчиняват на устойчива цялостна визия за задачите на изследването. Стилът на изложение с лекота удържа сложността на проблематиката, без да изпада в излишна наукообразност. Със своите качества работата би била от полза за изкуствоведи, куратори, художници и студенти, както и за всеки, интересуващ се от съвременно изкуство и по-специално от комуникацията на артистични практики.

Собствената биография на Ваня Кубадинска е свързана с културната сфера – като журналист, специализирал в предавания с културна насоченост, а по-късно и като програмен асистент в Гьоте-институт в София, където тя отговаря за културната програма на тази важна германска културна институция в България. Кубадинска сама е участвала като организатор в реализирането на множество немско-български художествени проекти, на поредица от международни културни срещи.

Дисертацията ѝ е пряко продължение на този богат опит.

В заключение, имайки предвид актуалността на предложения текст, сериозността на изследването, добрата аргументация, прецизността на изводите, както и важните приноси моменти, препоръчвам на уважаемото научно жури да присъди на Ваня Нинчева Кубадинска образователната и научна степен „доктор”.

26.05.2016 г.
гр. София

Член на научното жури:

доц. д-р Орлин Спасов
Факултет по журналистика и масова комуникация
Софийски университет „Св. Климент Охридски”